

Chambre des Représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1990-1991

6 NOVEMBRE 1990

PROJET DE LOI

**relatif à la responsabilité du fait
des produits défectueux**

AMENDEMENTS

N° 3 DE M. MUNDELEER

Art. 4

Remplacer cet article par la disposition suivante :

« Art. 4. — § 1er. *Sans préjudice de la responsabilité du fabricant, toute personne qui, dans le cadre de son activité économique, importe dans la Communauté européenne le produit ayant causé le dommage, dans le but de le vendre ou d'en transférer l'usage à un tiers, assume la responsabilité du fabricant à l'égard de la victime.*

§ 2. *Le fournisseur du produit ayant causé le dommage assume la responsabilité du fabricant à l'égard de la victime lorsque :*

— *dans le cas d'un produit fabriqué sur le territoire d'un Etat membre de la Communauté européenne, le fabricant ne peut être identifié, à moins que le fournisseur n'indique à la victime, dans un délai raisonnable, l'identité du fabricant ou de celui qui lui a fourni le produit;*

— *dans le cas d'un produit importé dans la Communauté européenne, l'importateur ne peut être identifié, même si le nom du fabricant est indiqué, à moins que*

Voir :

- 1262 - 89 / 90 :

— N° 1 : Projet de loi.

— N° 2 : Amendements.

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1990-1991

6 NOVEMBER 1990

WETSONTWERP

**betreffende de aansprakelijkheid
voor produkten met gebreken**

AMENDEMENTEN

N° 3 VAN DE HEER MUNDELEER

Art. 4

Dit artikel vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 4. — § 1. *Onverminderd de aansprakelijkheid van de fabrikant, neemt een ieder die, in het kader van zijn economische werkzaamheden, het produkt dat de schade veroorzaakt heeft, in de Europese Gemeenschap invoert, met het oogmerk het te verkopen of het gebruik ervan aan derden over te dragen, de aansprakelijkheid van de fabrikant ten aanzien van het slachtoffer op zich.*

§ 2. *De leverancier van het produkt dat de schade veroorzaakt heeft, neemt de aansprakelijkheid van de fabrikant ten aanzien van het slachtoffer op zich wanneer :*

— *ingeval het produkt vervaardigd is op het grondgebied van een Lid-Staat van de Europese Gemeenschap, niet kan worden vastgesteld wie de fabrikant is, tenzij de leverancier binnen een redelijke termijn aan het slachtoffer de identiteit meedeelt van de fabrikant of van degene die hem het produkt heeft geleverd;*

— *ingeval het produkt ingevoerd is in de Europese Gemeenschap, niet kan worden vastgesteld wie de invoerder van het produkt is, ook al is de naam van de fa-*

Zie :

- 1262 - 89 / 90 :

— N° 1 : Wetsontwerp.

— N° 2 : Amendementen.

le fournisseur n'indique à la victime, dans un délai raisonnable, l'identité de l'importateur ou de celui qui lui a fourni le produit.

Est considéré comme fournisseur toute personne qui, dans le cadre de son activité professionnelle, a vendu le produit, l'a utilisé ou en a cédé la jouissance à autrui. »

JUSTIFICATION

Le texte du projet en reproduisant à propos d'autres responsables que le producteur, le texte de la directive (article 3.2 et 3) qui prévoit que ces derniers sont tenus « au même titre », laisse subsister une ambiguïté que les commentaires confirment en laissant entendre que la mise en circulation pourrait être multiple (voir examen des articles, page 14) et que chaque mise en circulation pourrait déclencher le délai de forclusion de dix ans (voir examen des articles, pages 22 et 23).

Cette conception est en contradiction :

1. avec l'esprit de la directive qui est d'instaurer une responsabilité dans le chef du producteur.

Cet esprit est clairement précisé par le rapport explicatif concernant la convention européenne sur la responsabilité du fait des produits en cas de lésions corporelles ou de décès - Strasbourg 1977 (points 27, 28 et 29) ainsi que par l'exposé des motifs de la directive (voir bulletin des Communautés européennes - supplément 11/76).

2. avec l'esprit de la mise en cause de responsables de substitution (importateur ou fournisseur) qui n'est envisagée que pour faciliter l'action de la victime.

Il convient d'ailleurs de relever que le commentaire des articles du projet admet cet esprit lorsqu'il relève (page 10, commentaire de l'article 4) « afin de faciliter l'action de la victime, la directive assimile au producteur l'importateur du produit... »

Cette « assimilation » aboutit au fait que le responsable de substitution répond « au même titre » ce qui ne permet pas de créer dans son chef une responsabilité propre.

3. avec la définition même que le projet donne de la mise en circulation.

L'article 6 définit celle-ci comme « le premier acte matérialisant... »

La définition de la mise en circulation notamment en ce qu'elle situe la responsabilité dans la sphère de production en excluant les défauts ou altérations apparaissant au cours du processus de distribution, conduit à devoir admettre que la responsabilité de substitution n'est pas une responsabilité propre à ceux qui l'assument.

Il faut ajouter que la solution consistant à admettre dans le chef du producteur et des autres responsables de substitution, des mises en circulation différentes, entraînerait pour chacun d'eux des dates différentes de déclenchement des délais de déchéance.

La conséquence pourrait en être que le responsable de substitution mis en cause dans le délai de dix ans calculé à compter de la mise en circulation par lui ne dispose plus de

brikant aangegeven, tenzij de leverancier binnen een redelijke termijn aan het slachtoffer de identiteit meedeelt van de invoerder of van degene die hem het produkt heeft geleverd.

Als leverancier wordt beschouwd een ieder die het produkt in het kader van zijn economische werkzaamheden heeft verkocht, het gebruikt heeft dan wel het genot ervan aan een ander heeft afgestaan. »

VERANTWOORDING

Doordat de tekst van het ontwerp met betrekking tot andere aansprakelijken dan de producent de tekst van de richtlijn (artikel 3.2 en 3) overneemt, waarin gesteld wordt dat de aansprakelijkheid van die anderen « dezelfde » is, blijft hij omhuld met een waas van dubbelzinnigheid die door de commentaar bevestigd wordt, aangezien daarin gezegd wordt dat het produkt meermaals in het verkeer kan worden gebracht (zie Commentaar op de artikelen, blz. 14) en dat, telkens wanneer zoiets gebeurt, de vervalttermijn van 10 jaar kan ingaan (zie Commentaar op de artikelen, blz. 22-23).

Die opvatting is in tegenspraak :

1. met de strekking van de richtlijn die de producent aansprakelijk wil stellen.

Die strekking komt duidelijk tot uiting in het toelichtend verslag bij de Europese Conventie inzake de produktenaansprakelijkheid voor dood en letsel - Straatsburg 1977 (punten 27, 28 en 29) alsmede in de toelichting bij de richtlijn (zie publicatieblad van de Europese Gemeenschap - bijlage 11/76).

2. met de strekking volgens welke er alleen kan worden aan gedacht anderen (invoerder of leverancier) in de plaats van de producent aansprakelijk te stellen ten einde het instellen van een vordering door het slachtoffer te vergemakkelijken.

Hierbij zij trouwens aangestipt dat de commentaar bij de artikelen van het ontwerp die strekking verstrekt aangezien gezegd wordt (blz. 10, commentaar bij artikel 4) « dat de richtlijn, teneinde de aanwending van rechtsmiddelen door het slachtoffer te vergemakkelijken, de invoerder van het produkt gelijkstelt met de producent... »

Die « gelijkstelling » leidt ertoe dat de in de plaats gestelde aansprakelijke precies « dezelfde » aansprakelijkheid heeft, zodat men hem onmogelijk een eigen aansprakelijkheid kan toekennen.

3. met de definitie zelf die door het ontwerp aan de uitdrukking « in het verkeer brengen » gegeven wordt.

Artikel 6 omschrijft die uitdrukking als « de eerste daad waaruit de bedoeling van de producent blijkt... »

Doordat de definitie van het in het verkeer brengen de aansprakelijkheid hoofdzakelijk in de produktiesfeer situeert en zij de gebreken en veranderingen ten kwade die tijdens het distributieproces aan het licht komen negeert, moet men uiteindelijk toegeven dat de in de plaats gestelde aansprakelijkheid niet eigen is aan degenen die ze dragen.

Daarbij komt nog dat de oplossing waarbij aangenomen wordt dat de producent en de overige in de plaats gestelde aansprakelijken het produkt meermaals in het verkeer brengen, voor ieder van hen zou kunnen betekenen dat de vervalttermijnen op verschillende data ingaan.

Dat zou tot gevolg kunnen hebben dat wie binnen 10 jaar te rekenen van de datum waarop hij het produkt in het verkeer gebracht heeft, als in de plaats gestelde aansprake-

recours contre le producteur sur base de la loi, ce qui serait inéquitable.

Le texte proposé au titre d'amendement a pour but d'éviter l'équivoque décrite et de préciser clairement :

1. que la responsabilité est celle du producteur;
2. que la mise en cause de responsables de substitution n'a comme but que de faciliter l'action en réparation sans créer une cause de responsabilité nouvelle.

N° 4 DE M. MUNDELEER

Art. 12

Remplacer le § 1er par ce qui suit :

« § 1er. Le droit de la victime d'obtenir la réparation de son dommage sur le fondement de la présente loi, s'éteint à l'expiration d'un délai de dix ans à compter de la date de mise en circulation, à moins que durant cette période la victime n'ait engagé une procédure judiciaire fondée sur la présente loi. »

JUSTIFICATION

L'amendement proposé est la conséquence de l'amendement proposé à l'article 4 et de la mise en circulation unique qu'implique la définition qui est donnée par l'article 6.

G. MUNDELEER
M. MAHIEU

lijke beschouwd wordt, krachtens de wet geen verhaal meer zou kunnen nemen op de producent. Dat zou onbillijk zijn.

De bij wijze van amendement voorgestelde tekst heeft tot doel die dubbelzinnigheid te voorkomen en duidelijk aan te geven :

1. dat de producent aansprakelijk is;
2. dat andere personen alleen in diens plaats aansprakelijk kunnen worden gesteld om de vordering tot vergoeding te vergemakkelijken, zonder dat dit een nieuwe aansprakelijkheidsgrond in het leven roept.

N° 4 VAN DE HEER MUNDELEER

Art. 12

§ 1 vervangen door wat volgt :

« § 1. Het recht van het slachtoffer om schadevergoeding te krijgen uit hoofde van deze wet vervalt na tien jaar te rekenen van de dag waarop het produkt in het verkeer werd gebracht, tenzij het slachtoffer gedurende die periode op grond van deze wet een gerechtelijke procedure heeft ingesteld. »

VERANTWOORDING

Dit amendement is het logische gevolg van het op artikel 4 voorgestelde amendement en van de enige vorm van in het verkeer brengen, welke de in artikel 6 gegeven omschrijving impliceert.